

Négyesy László síremléke. A Magyar Irodalomtörténeti Társaság néhai érdemes elnökének földi maradványai tudvalevőleg a rákoskeresztúri köztemetőben pihennek (22. tábla, a főút mellett jobboldalt). Az áldott hamvak fölé a megboldogult családja nemrégiben díszes síremléket emelt. Az emlékmű felavatása — a napilapok híradása szerint — a Szent István Akadémia tagjainak jelenlétében 1934 november 18-án történt meg. A kegyeletes ünnepen a Magyar Irodalomtörténeti Társaságot elnökünk, *Pintér Jenő* képviselte s koszorút is helyezett a sírra.

A Négyesy- és Ruzsický-család elhunyt tagjai temetkező helyének egykori elnökünkre vonatkozó felírása:

Négyesy László: az irodalomtörténetírás és széptudomány mestere (1861—1933)

*Az igazat, míg nem tárult eléd,
Nagy óvatosan félve kereséd;
De szíved, elméd rátalálva végre,
Hirdetted bátran, senkitől sem félve.*

(A boldogultat költői megérzéssel, találóan jellemző verses felirat Társaságunk alelnökének, *Szász Károlynak* szerzeménye.)

Császár Elemér. A tisztelet és szeretet figyelmet érdemlő jele az a tartalmas kiadvány, mellyel a hálás tanítványok egy csoportja a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem magyar irodalomtörténeti tanszékének tudós tanárát, *Császár Elemért* születése hatvanadik évfordulóján köszöntötte. Az Emlékkönyv szaktudományi jelentőségével folyóiratunkban külön cikk foglalkozik; e sorok célja tehát nem bírálat, hanem annak az együttérzésnek hangsúlyozása, melyet az üdvözet alkalmisága az ünnepelt tisztelőiben keltett s melynek indítéka bizonyára több, mint egyszerű udvariassági tény.

Császár Elemér határozott célkitűzésű, szakadatlan folytonosságú, mennyiségre nézve is tekintélyes munkássága e helyen aligha szorul bemutatásra. Hiszen hogy egyebet ne említsünk, a magyar regényről és a magyar kritikai irodalomról írt összefoglaló művei, vagy az Anyosról, Verseghyről, Kisfaludy Sándorról, a német irodalomnak és Shakespearenek a mi szellemiségünkre gyakorolt hatásáról szóló monográfiái s a kiadásában megjelenő Irodalomtörténeti Füzetek, meg a húsz éve tőle szerkesztett Irodalomtörténeti Közlemények: közismertek. De nem ismeretlen e bőerű szellemi energiaforrás állandó frissége sem, mely — amint nagyszámú kisebb dolgozataiból látható — képessé teszi tulajdonosát arra is, hogy a hagyományokhoz való ragaszkodása mellett, tárgyilagos megértéssel forduljon az értéktöbbletet mutató időszerű jelenségek felé s szavainak messzehangzó erőt adjon. Kitűnő tárgyismerettel párosult éleslátása a magyar irodalom külföldön jelentkező hatásának nyomaira is kiterjed. Izlésének esztétikai fogékonyságát jellemzően befolyásolja a képzőművészetek iránti vonzalma. Ennek jelei — néhány idetartozó önálló munkáján kívül — közvetlen hatású, egyéni színű előadásán is fölfedezhetők. Az etikai és nemzeti szempontot soha sem mellőző kritikai munkássága külön szót érdemelne, mert bár nem egyszer keltett ellenmondást, bírálatain mindig felismerhető a jóhiszeműség és az igazság szeretete.

A magyar irodalmi élethez való viszonyának egyik érdekes vonása, hogy azok közé a ritka szaktudósok közé tartozik, akik nem idegenkednek a nyilvánosságtól, sőt valamely nemesebb ösztöntől hajtva s a maguk kényelmét feláldozva, a szokottnál is buzgóbban fáradoznak a művelt köztudat helyes irányítása érdekében. Így érthető meg az a szinte hihetetlen termékenység, hogy Császár Elemér negyvenéves írói pályája alatt negyven jeles szakismeretről tanuskodó, önálló kiadványként megjelent művén és 88 értekezésén kívül — szerkesztői tevékenysége mellett — 280 kisebb dolgozatot, továbbá 909 bírálatot írt.*

Ha ehhez még azt is hozzávesszük, hogy az ünnevelt húsz éve látja el az ország egyik legjelentősebb tanszékével járó teendőket, méltán adózunk csodálatlaltal sikerben gazdag, hatalmas munkabírásának. Erre s a közműveltségnek tett egyéb szolgálataira gondolva és benne testvér-folyóiratunk, az Irodalomtörténeti Közlemények érdemes szerkesztőjét is becsúlva, e helyről is őszinte tisztelettel köszöntjük őt az ünnepi évforduló alkalmából. B. Gy.

Janus Pannoniusz-émlékünnep Társaságunkban. A Magyar Irodalomtörténeti Társaság folyó hó 13-án, szombaton tartott felolvasó ülésén Horváth János méltatta a nagy humanista költőt, Janus Pannoniust, születésének 500. évfordulója alkalmából. Rámutatott a magyar Délvidék és a Hunyadiakkal rokonságba került délvidéki családok nagy szerepére a magyar humanizmus történetében. Janus is e vidék szülötte és Hunyadi-rokonság volt. Költői pályája az akkori magyar irodalom kezdetleges mivoltához képest valóságos fejlődéstörténeti ugrást jelent, oly irodalmi öncélúság és túltudatosság újdonságát, melyet az irodalom egésze csak a felvilágosodás segítségével, a XVIII. század végére ért utól. Janus költészete lesiklott a vallásos ihlet területéről; ahelyett, mint a Hunyadiak nemzetállamának szószólója, a nemzeti eszme szolgálatában tette meg a hazafias költészet első lépéseit; hangot adott a magánember némely tipikusabb érzelmeinek: a családi összetartozás s a földi élethez való ragaszkodás sugalmainak, főképp azonban a humanista költő költő-öntudatának, magyar földön elsősege nagy önérzetének, halhatatlanság-vágyának s egészen modernül ható irodalom-élményének is. A XIX. század „nemzeti irodalomtörténete“, mely csak a magyar nyelvű emlékekre szorítkozott, az egész hazai latinsággal együtt őt is elfelejtette. A mai irodalomtörténet tudja, hogy a nemzet nemcsak nyelvében él, hanem a maga multjának egész, oszthatatlan nagy hagyományában s ezt az örökséget és benne Janus Pannoniust, soha többé ki nem engedí kezei közül.

Magyar irodalomtörténeti tárgyú előadások egyetemienken az 1934/35. tanév I. felében: 1. A budapesti Pázmány Péter-Tudományegyetemen: Császár Elemér r. t.: *Petőfi*. Heti 2 óra. — U. a.: *A kuruevilág költészete*. Heti 2 óra. — Horváth János r. t.: *Magyar irodalomtörténet*. (I. rész.) Heti 2 óra. — U. a.: *Kölcsey és Vörösmarty kora*. Heti 3 óra. — Kéky Lajos c. rk. t.: *A magyar költészet a XIX. században*. Heti 2 óra. — Szinyei Ferenc c. rk. t.: *Regény- és novellairodalmunk a szabadságharcig*. Heti 2 óra. — Iványi-Grünwald Béla m.-t.: *Széchenyi és a romantikus*

* L. Kozocsa S. könyvészeti egybeállítását az Emlékkönyvben.

szellemi áramlat. Heti 2 óra. — Solymossy Sándor m.-t.: *A magyar népballada.* Heti 2 óra.

2. A szegedi Ferenc József-Tudományegyetemen: Sik Sándor r. t.: *Arany János és kora.* Heti 3 óra. — U. a.: *A magyar dráma története.* Heti 2 óra. — U. a.: *Arany-szeminárium.* Heti 1 óra. — Galamb Sándor m.-t.: *A modern színpadi rendezés kialakulása és főbb problémái.* Heti 2 óra. — Sulica Szilárd megbízott előadó: *Magyar hatások a román irodalomra.* Heti 2 óra.

3. A pécsi Erzsébet-Tudományegyetemen: Tolnai Vilmos r. t.: *Vörösmarty epikus évei.* Heti 3 óra. — U. a.: *A századforduló magyar irodalma.* Heti 2 óra. — Vargha Damján r. t.: *Kódexünk forrásai.* Heti 3 óra. — U. a.: *Magyari—Pázmány hitvitázó irodalom.* Heti 2 óra. — Gálos Rezső c. ny. rk. t.: *Csokonai és Kármán.* Heti 2 óra. — U. a.: *Irodalomtörténeti gyakorlatok.* Heti 1 óra. — Fitz József m.-t.: *A magyar bibliográfia története.* Heti 2 óra. — Máté Károly m.-t.: *A publicisztika fejlődése.* Heti 2 óra. — Holub József r. t.: *A magyar történetírás története.* Heti 2 óra.

4. A debreceni Tisza István-Tudományegyetemen: Pap Károly r. t.: *A felújulás korának irodalma (1772—1820).* Heti 3 óra. — U. a.: *A XIX. század klasszikusai.* Heti 2 óra. — R. Kiss István: *A magyar történetírás a XVII. században.* Heti 1 óra. — U. a.: *Thuróczy krónikájának kritikája és interpretálása.* Heti 2 óra.

Elhúnytak.

BALOGH PÉTER, ny. gimn. tanár, szül. Tiszacsegén 1860-ban, megh. Budapesten 1934 aug. 23-án. Egy ifjúkori novelláján (Főv. Lapok, 1888) kívül főleg mondattani kérdésekről írt a *M. Nyelvrőrbe* (1888—) s magyar nyelvtant szerk. középiskolák számára.

BANGHA SÁNDOR, dr., ügyvéd, Nyitra vm. ny. tisztifőügyésze, szül. Vincken (Győr vm.) 1841-ben, megh. Budapesten 1934 októberében. 1882-től szerk. a *Nyitramegyei Közlönyt*.

BANYAI KORNÉL, szül. Újbányán (Bars vm.) 1897 aug. 26., megh. Homoktelepen (Tiszazug) 1934 aug. végén. Próza-verseket írt. — Munkái: *Buzát születése és halála.* Omszk, 1918. — *Örök arc.* Versek. Esztergom, 1925. — *Forrás.* Antológia. Szerk. Bp., 1927.

BARDOSSY JENŐ (bárdosi), ny. h. államtitkár, volt főispán, szül. Szombathelyen 1861 márc. 8-án, megh. Budapesten 1934 szept. 29-én. Fiatal korában verseket és elbeszéléseket írt vas megyei lapokba.

BONCZA BERTA, szül. Csucsán (Kolozs vm.) 1894-ben, megh. Budapesten 1934 október 24-én. Előbb Ady Endre felesége volt, majd 1925-ben újból férjhez ment Márffy Ödön festőhöz. — Kötete: *Csinszka versei.* Bp., 1931. (Vészi József előszavával.)

DALMADY ZOLTÁN (bori és dalmadi), dr. med. egyet. c. rk. tanár, megh. Budapesten 1934 okt. 17-én. Orvosi szakcikkeken kívül egy népszerűsítő munkája: *Mendemoniák a természettudomány köréből.* Bp., 1909.

FALCIONE LASZLÓ, dr., kir. közjegyzőhelyettes, volt szolgabíró, megh. Budapesten 1934 okt. 30-án 56. évében. Zányi László néven szépirodalmilag is működött.

FODOR OSZKAR, dr. med., a Zsófia-Gyermekszanatórium ig. főorvosa, megh. Budapesten 1934 nov. 1-én 58 éves korában. — Fiatalabb éveiben a *B. Hírl.* b. munkatársa volt.

FÜSSY JÓZSEF, könyvkereskedő, megh. Tordán 1934 októberében 63. évében. Megalapította és szerkesztette az *Aranyosvidék* c. lapot.

HARANGHY LÁSZLÓ (B.), megh. Budapesten 1934 április 25-én 38 éves korában. Szerkesztette a *Kis Pajtás* c. ifj. lapot.

JARNÓ JÓZSEF, hírlapíró, szül. Budapesten 1901 máj. 1-én, megh. Damaszkuszban (Szíria) 1934 novemberében. 1922-ben belépett a Kassai Napló szerkesztőségébe. Versei, novellái, cikkei az aradi, kassai, kolozsvári és pozsonyi lapokban. Munkái: *Szakadó kötélek*. Kassa, 1926. — *Börtön*. (Az Új M. Regény.) Bp., 1929. — *Magyar miniatűrök*. Szeged, 1932.

KISS MENYHÉRT (havadtói), dr. sc. pol., áll. f. keresk. isk. tanár, a Petőfi-Társ. r. tagja, szül. Nyárádköszvényesen (Maros-Torda vm.) 1880-ban, megh. Budapesten 1934 október 14-én. R. k. Atyja, K. Antal kisbirtokos és közs. bíró volt. A középiskolát Marosvásárhelyt, a jogot Kolozsvárt és Budapesten végezte. 1906-ban tett államtud. doktorátust Kolozsvárt. Egyetemi évei alatt hírlapíróskodott s a kolozsvári *Ellenzék* b. dolgozótársa volt. 1906-ban megyei szolgálatba lépett s előbb Szászrégenben, majd Nyárádszeredán volt szolgabíró. 1910-ben pénzügyi fogalmazói szakvizsgát tett s egyideig mint pénzügyi fogalmazó működött. Az 1914—18. háború alatt a kórházakban előadásokat tartott a katonáknak s ezért kitüntették a II. o. Vörös-Kereszt-éremmel. A budapestvidéki pénzügyigazgatóságtól 1915 táján megváltván, ki-nevezték f. keresk. isk. tanárnak s szolgálatátételre berendelték a bpesti keresk. isk. főigazgatóságához, majd pedig a vallás- és közokt. minisztérium III. A. ügyosztályába. A Károlyi-forradalom idején kitették a minisztériumból s néhány hónapig a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Felügyelőségénél szolgált. 1920-tól tagja volt mindkét nemzetgyűlésnek. A nagyszentmiklósi kerület választotta meg pártunkívüli ellenzéki programmal. A nemzetgyűlés feloszlása után a VII. ker. áll. keresk. iskolában tanított. Halála napján délelőtt még beszédet mondott a szabadságtéri országzászlónál. Versei és tárcái 1900 óta jelentek meg bpesti és kolozsvári lapokban és folyóiratokban. 1915-ben *Cenzur-chói legenda* c. háborús verse német fordításban bejárta az osztrák és birodalmi német sajtót, sőt Edmund Bider tolmácsolásában lengyelül is megjelent a *Nova Reforma* júl. 16. számában. A versre Julius Pavlicze lengyel költő ugyancsak versben felelt (magyar fordítását l. Ország-Világ, 1915: 41. sz.). Munkái: *Verőfényes emberek*. Elbek. Bp., 1904. — *Az arany pók és egyéb elbeszélések*. (Családi Könyvtár.) U. o., 1906. — *Versek*. U. o., 1906. — *A Hargitta alatt*. Elbek. U. o., 1908. — *Az ember visszatér*. (A Polgár regénycsarnoka.) U. o., 1910. — *A gyémántos harang*. Versek. U. o., 1911. — *Az örök tűz*. Új versek. U. o., 1913. — *Tábori tűz és talizmán*. U. o., 1914 (?). (Négy kiadást ért és *Lagerfeuer* c. németül is megjelent.) — *Boldog emberek*. Elbek. U. o., 1918. — *Székely falum*. Elbek. U. o., 1921. — *Ha mozdul az erdélyi föld*. Versek. U. o., 1921. — *Magyar Miatyánk*. Szavalókönyv. U. o., 1929. — *Mézeskalács-tré*. Elbek. U. o., 1930. — *Magyar Miatyánk*. 18 nyelven. U. o., 1933. — *Hol a Maros vize folyik*. (M. Könyvtár, 697. sz.) U. o., é. n. — *Háborús versek*. (M. Könyvtár, 840—31. sz.) U. o., é. n. (Hangay Sándorral és Oláh Gáborral.) — *Aranyos Arcácska*. Ifj. regény. U. o., é. n.

MADZSAR GUSZTÁV, ny. kir. tanker. főigazgató, szül. Szatmárt 1864 márc. 26-án, megh. Budapesten 1934 nov. 8-án. A makói áll. főgimn. tanára, majd 1903-tól igazgatója, végül a pestvidéki tanker. főigazgatója volt. Versei és műfordításai a *Vas. Újságban*, továbbá aradi, makói és szegedi lapokban. Szerkesztette és jórészt maga fordította a *Nagyvilágból* c. szépirodalmi könyvtárat 1898-tól, majd az *Iskolai segédkönyvek* c. szegedi vállalatot 1910-től. Munkái: *Elbeszélések*. Bp., 1890. (Rudnyai Kálmán álnéven.) — *Finn elbeszélések*. Irta Päivärinta. Ford. U. o., 1892. — *Nevelőben*. Reg. U. o., 1893. — *Zátonyok*. Irta Perfall. Ford. U. o., 1893. (2. kiad. Makó, 1899.) — *A m. népköltés versalakjai*. Makó, 1895. — *Akinek nyugta nincs*. Irta Aho. Ford. U. o., 1898. — *A fekete bárány*. Irta R. Kipling. Ford. U. o., 1898. — *Életbölcesség*. Reg. Irta N. I. Potapenko. Ford. U. o., 1899. (2 kötet.) — *Frici pajtás*. Irta Erckmann-Chatrian. Ford. U. o., 1899. — *Az ellopott fehér elefánt*. Irta Mark Twain. Ford. U. o., 1899. — *A kosztos ház*. Irta Charles Dickens. Ford. U. o., 1899. — *V. A. Reg.* Irta Jules Lermina. Ford. U. o., 1899. — *A kiválasztott*. Reg. Irta N. I. Potapenko. Ford. (Az Athenaeum Olvasótára, VIII:4—5.) Bp., 1899. (2 kötet.) — *Parasztvér színe*. Makó, 1931. — *Letűnt idők*. Sajtó alá rend. Barna János. U. o., 1931. — *A legjobb otthon*. Irta A. Harder. Ford. Bp., é. n. — Kiadta 1911-ben Jókai *Népvilág* c. elbeszéléseit.

MAGYAR ZSIGMOND, textilügynök, megh. öngyilkos módon Budapesten 1934 szept. 9-én 53 éves korában. Sokáig Berlinben élt, ahol a szépirodalmi lapokba írt novellákat és cikkeket. Hitler uralomrajutása következtében költözött vissza Budapestre.

SZALAY SANDOR, ny. áll. el. isk. igazgató, szül. Kerecsenen (Zala vm.) 1856 okt. 22-én, megh. Nagykanizsán 1934 okt.-ben. Próza- és verses dolgozatai 1877 óta főleg a *Zalában* és a *Zalai Közönlönyben* jelentek meg, amely utóbbinak 1882—85. szerkesztője is volt. 1884-ben egyik novellájával a *M. Allam* c. pesti napilap pályázatán második díjat nyert. Munkái: *Költémények*. Nagykanizsa, 1880. — *Angyal és ördög*. Elbek. U. o., 1885. — *Vihargyöngyök*. (Hazafias Ktár. 8.) Pozsony, 1893. — *Hullám Agnes*. Népdráma 3 felv. Nagykanizsa, 1895. — *A hűséges feleség*. (Hazafias Ktár. 32.) Pozsony, 1898. — *A Darvas-fiúk utazása Zalában*. Bp., 1907.

SZANTÓ BÉLA, hírlapíró, megh. Budapesten 1934 szept. 33 éves korában. A *Bpi Tudóstító* munkatársa volt.

SZERÉMY ZOLTAN (középgéczi), színész, szül. Nógrádmegyeren 1861-ben, megh. Budapesten 1934 okt. 31-én, a Vígszínház öltözőjében. Eredetileg jogot végzett, majd 1890-ben színi akadémiát. Kassán, Kolozsvárt és 1896-tól a budapesti Vígszínházban működött. Munkája: *Emlékeim a régi jó időkből*. Bp., 1929.

SZUCS JÓZSEF, r. k. plébános, szül. Udvariban (Tolna vm.) 1866 nov. 12-én, megh. Sásdon 1934 nov. 8. előtt. Versei 1889 óta főleg a *Kath. Szemlében*. — Munkája: *A szomorúak vigasztalója*. (Népiratkák. 92. sz.) Bp. 1894.

VARGHA GYÖRGY, dr. phil. c. középisk. igazgató, szül. Győrött 1878-ban, megh. Budapesten 1934 aug. 20-án. Földrajzi tankönyveket írt. Kilenc évig szerk. az *Ifjúság és Élet* c. ifj. lapot. G. P.

Jegyzőkönyv.

a Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1934 október 13-án tartott üléséről.

Elnök: Zlinszky Aladár. — Jegyző: Brisits Frigyes.

Tárgy: Horváth János felolvasása: Janus Pannonius. (Születése ötszázadik évfordulóján címmel.)

A felolvasó ülést választmányi ülés követte, melyen Alszeghy Zsolt titkár tett jelentést arról, hogy a Tudományos Társaságok Szövetségében Társaságunkat Pintér Jenő, — a Gárdonyi Géza Társaság ülésén pedig, melynek tárgya az irodalmi társaságok egyesítése volt, Társaságunkat Pitroff Pál képviselte. Majd Oberle József pénztáros tett megnyugtató bejelentést Társaságunk pénzügyi helyzetéről.

Új könyvek.**Verses művek.**

Lázár József: Lányok a tarlón. Csongrád. 1934. 112 l.

Pakocs Károly: Istent kiált a tenger! Oradea-Nagyvárad. 1934. 108 l. Szent László-nyomda.

Gáldi László: A szomjúság balladája. Versek. Arad. 1934. 78 l.

Bodrogh Pál: Aragoniai Beatrix. Verses színjáték. H. és é. n. (Bp. 1934.) 133 l.

Elbeszélő művek.

Gárdonyi Géza: Aranyorzák. Bp. é. n. (1934.) 236 l. Dante-kiadás.

Petrolay Margit és Trencsényi W. Imre: Az ezüstpagoda. Mesék. D. Róna Emi rajzaival. Bp. é. n. (1934.) 96 l. Dante-kiadás.

Ifj. Bókay János: Megvédtem egy asszonyt. Regény. Bp. é. n. (1934.) 227 l. Singer és Wolfner kiadása.

Komáromi János: Zágon felé. Regény Rodostórról. Bp. é. n. (1934.) Révai-kiadás. 286 l.

Tudományos művek.

Erdélyi Tud. Füzetek. Szerk. György Lajos. Cluj-Kolozsvár. 1934. 65. sz.: Jancsó Elemér: Az irodalomtörténetírás legújabb irányai. 16 l. — 66. sz.: Kántor Lajos: Erdély a világháborút tükröző román irodalomban. 25 l. — 67. sz.: Veress Endre: A moldvai csángók származása és neve. 38 l.

Belohorszky Ferenc: Bessenyei György. Irod. tanulmány. Nyiregyháza. 1934. 13 l. (Különny. a nyiregyházi ev. reálgimn. 1933—34. évi Értesítőjéből.)

Hegedűs Izidor: Binder Jenő (1856—1933). Pécs. 1934. 11 l. (Különnyomat a bpesti V. ker. áll. Bolyai-reáliskola 1933—34. évi Értesítőjéből.)

Vasskó Ilona: A pécsi püspöki könyvtár francia nyomtatványai és kéziratjai. Pécs. 1934. 123 l. (A pécsi Erzsébet-Tudományegyetem francia intézetében készült dolgozat.)

- Veégh Sándor: Petőfi a románoknál. Bölcsészetdoktori értekezés. Csíkszereda (Mercurea-Cinc). 1934. 72 l.
- Bíró Lajos Pál: Az angol iskola és az angol tanár. Bp. 1934. 20 l.
- A. Bitay: Istoria Literara Maghiara. Bucuræst, é. n. (1934). 12 l.
- Földessy Gyula: Tanulmányok és élmények az irodalomtörténet, esztétika és filozófia köréből. Bp. 1934. 272 l. Gergely R. könyvkereskedése.
- Farkas László: A történelemtanítás mai feladatai az iskolában és a családban. Bp. 1933. 10 l. Bethlen-nyomda.
- Viszota Gyula: Széchenyi utolsó négy éve Döblingben. Bp. 1934. 18 l. (Különnyomat a Bp. Szemle 1934. évf.-ből.)
- Viszota Gyula: Gróf Széchenyi I. elmeállapota és halála. Bp. 1934. 94 l. (Széchenyi-füzetek I.)
- Magyar Irodalmi Ritkaságok. Szerk. Vajthó László. 29. sz. Magyar reneszánsz írók. Bevezette: Kardos Tibor. Bp., é. n. (1934). 192 l. — 30. sz. Greguss Ágost: Irói arcképek. Bevezette: Császár Elemér és Mellinger Kamilla. Bp., é. n. (1934). 258 l.
- Turóczy-Trostler József: A magyar irodalomtörténetírás és Pintér Jenő. Bp. 1934. 24 l. Ranschburg G. könyvkereskedése.
- Josef Trostler: Die Anfänge der ungarischen Geschichtsprosa. Berlin. 1934. 116—134 l. (Különnyomat az Ung. Jahrbücher 1934. évf. 1—2. sz.-ből.)
- Merényi Oszkár: Magyar föld és magyar irodalom. Kaposvár. 1934. 36 l. Somogy megyei nyomda r.-t.
- Illyefalvi Lajos: A székesfőváros multja és jelene grafikus ábrázolásban. Bp., é. n. (1933). 202 l. Bp. Székesfőváros Statisztikai Hivatalának kiadása.
- Gyomlay Gyula: A tudákos helyesírásról. Pécs. 1934. 31 l.
- Vecsey Lajos: A szombathelyi kir. liceum alapítása és első évei. Szombathely. 1934. 95 l. (Különnyomat a Vasi Szemle I—II. évf.-ből. A pécsi Erzsébet-Tudományegyetem Történeti Intézetének füzetek, 55. sz.)

Hibaigazítás. Folyóiratunk 148. lapján alulról a hetedik sorban 30—40 h. 130—140 olvasandó.

Inhalt der selbständigen Artikel (Jahrgang 1934, Heft 1—8).

Johann Horváth: Weltanschauungskrise unserer neueren Dichtkunst. Der Verfasser erörtert die Weltanschauung Eugen Komjáthys, welche von religiöser und nationaler Hinsicht unabhängig, und der Vorbereiter der Dichtung Andreas Adys ist. — Josef Bajza weist in der westungarischen Variaton der Tochter Bankó's nach, dass dies das Muster der ungarischen schönen Historien des anonymen Dichters von Sempte war. Diesen Anonymus hält er für den mit dem meisten ästhetischen Gefühl und Wissen begabten Dichter des XVI. Jahrhunderts. — Eugen Pintér spricht in seiner Eröffnungsrede, die er im Jahre 1934 auf der Generalversammlung der Literarhistorischen Gesellschaft gehalten, von der Präsidialeröffnungsrede als Kunstart und überblickt

die bisher gehaltenen. — Zsolt Alszeghy würdigt in seinem Sekretariatsberichte eingehend und in grosser Anerkennung die jetzt erschienene, grosszügige, siebenbändige Ungarische Literaturgeschichte Eugen Pintér's. — Desiderius Kerecsényi weist im Artikel: Situationsbild unseres Humanismus nach Mathias und vor Mohács nach, dass in dieser Zeitperiode die Gedichte grösstenteils zu einzelnen Büchern geschriebene Empfehlungsverse, und die prosaischen Werke moralphilosophische Traktate sind. — Georg Kristóf: Ungarische literarische Wirkungen in der rumänischen Literatur. Er führt darin die Übersetzungen des rumänischen Schriftstellers Johann Barac aus dem Ungarischen auf Grund der Monografie Georg Duica Bogdans an. — Georg Balanyi: Josef Katona als Geschichtsschreiber. Der Autor des Bánk bán sammelte Daten zur Geschichte der Stadt Keckskemét. — Alexander Fest: Die Abhandlung des „Foreign Quarterly Reviews“ über die ungarische Literatur. Er konstatiert, dass der Verfasser Miss Pordoe ist, der Gabriel Döbrentei die Daten lieferte. — Josef Perényi recensiert die Dramen Koloman Harsányis. Das wertvollste ist seine Tragödie Ellák, welche das Streben des internationalen Weltreichs der nationalen Reaktion gegenüberstellt. Der Vertreter jenes ist Attila, dieser sein Sohn Ellák. — Franz Sziunyei unter dem Titel: Unsere Humoristen in der Bach-Epoche recensiert die humoristische literarische Tätigkeit Kaspar Bernáths, Gustav Laukas, Ladislaus Beöthys, Vas Gerebens und Moritz Jókais. In den „Kleinere Mitteilungen“ stellt fest Wilhelm Tolnai, dass die in Ungarn gebräuchliche Benennung des Baron Münchhausen: Baron de Maux wahrscheinlich aus dem lateinischen „mendax“ stammt. — Edmund Oravecz führt zu einem Motiv (zum Ausweis der Besitz-Titel) des Új földesúr Jókais den Fall der Barone Lopresti an. — Ebendasselbst sieht Franz Szirák die Detailwirkung Pickwicks von Dickens. — Viktor Morvay erweist, dass Madách, der Verfasser der Tragödie des Menschen eine phrenologische Abhandlung plante, und seine Daten in der Phalanster-Szene verwertete. Derselbe zitiert einen Teil aus einem Briefe Madáchs, der auf die Kurutzen-Denkart der Familie Licht wirft. — Der Name eines Dichters aus dem XVI. Jahrhundert: Nagybankai wird nach Attila J. Szabó richtigerweise Nagybáncai gelesen. — Wilhelm Tolnai in Betracht auf die Madáchischen Texte hält es für zweckmässigst den originalen Text auf einem separaten Blatt drucken zu lassen, auf der anderen Seite aber die Abänderungen Johann Arany's, indem auch natürlich die späteren Modifikationen des Dichters zu bezeichnen wären. — Alexander Patonay teilt Daten über die Eltern und Familie Eugen Komjáthys mit. Es folgen noch Recensionen von ungarischen literarhistorischen Neuerscheinungen. Ferner Artikel mit literaturwissenschaftlichen Beziehungen aus Zeitschriften, sowie Berichte über die Arbeiten der Ungarischen Literaturhistorischen Gesellschaft.